

GENERAL OSUDJEN ZA OPSADU SARAJEVA

Author: [Stacy Sullivan](#)

Zapovjedniku bosanskih Srba izrecena je zatvorska kazna u trajanju od 20 godina zbog granatiranja civilnih ciljeva u Sarajevu

Tretirajući po prvi put teror nad civilnim stanovništvom kao ratni zločin, Haski tribunal je ovog tjedna na 20 godina zatvora osudio generala bosanskih Srba Stanislava Galica, zbog uloge koju je odigrao u opsadi Sarajeva.

Medjutim, Sarajlije koje su prezivjele opsadu tvrde da su razocarane time sto je generalu izrecena tako blaga kazna.

General Galic - prvi osumnjiceni kojem je sudjeno za zlocine pocinjene u Sarajevu - bio je zapovjednik Sarajevsko-romanijskog korpusa (SRK) u razdoblju od rujna/septembra 1992. do kolovoza/avgusta 1994. Tokom te dvije godine, vise stotina Sarajlija je ubijeno, dok ih je na tisuće ranjeno u artiljerijskim i snajperskim napadima.

Suci su 5. prosinca/decembra saopćili odluku koju su donijeli vecinom glasova (dva prema jedan): da je Galic kriv za sve ratne zlocine navedene u optuznici, u kojoj se tvrdi da je on "naredjivao napade na civile, ili pak nije cinio nista da spriječi ili kazni zlocine svojih potčinjenih".

"Izneseni su neoborivi dokazi da su sarajevski civili bili izloženi neselektivnim napadima tih snaga [tj. SRK-a]", stoji u presudi koju je usvojilo sudsko vijeće.

Sud je takodjer odbacio tvrdnju obrane da su civilne zrtve uglavnom predstavljale kolateralnu štetu nastalu tokom jedne navodno legitimne vojne operacije.

Konstatirajući da je više tisuća civila bilo izloženo napadu dok su se nalazili na "sahranama, u ambulancama, tramvajima i autobusima, ili dok su vozili bicikl", te da su ti napadi izvođeni po danu, predsjedavajući sudac Alfons Ori (Alphons Orié) iz Nizozemske je dodao: "U nekim - ali samo nekim - situacijama, u pitanju su možda zaista bili nesretni slučajevi."

Ori je snajperske i artiljerijske napade na Sarajevo opisao kao "siroku i sistematsku kampanju" čiji je "osnovni cilj bio teror nad civilnim stanovništvom". Dodao je i da ta kampanja nije imala "nikakvo vidljivo vojno opravdanje".

Predsjedavajući sudac odbacio je one navode po kojima je vojska bosanske vlade djelovala po vlastitim civilnim ciljevima, budući da je znala da će krivica za te napade biti pripisana Srbima: "Vecinom glasova je odlučeno da takvi dokazi ne vrijede previše. U svakom slučaju, čak i da su se takve stvari povremeno događale, ta činjenica ne može izmijeniti zaključak o tome kojoj strani treba pripisati najveći broj snajperskih i artiljerijskih napada o kojima je bilo riječi na sudjenju."

Pozivajući se na odredbe o zločinu terora nad civilnim stanovništvom, koje su detaljno obrazložene u optuznici, Ori je saopćio da se pod terorom podrazumijeva "napad na civile, koji ima i dodatnu, psihicku dimenziju", te da otuda nije sporno da je Tribunal nadležan i za tu vrstu zločina.

Sudac Rafael Nijeto-Navija (Rafael Nieto-Navia) iz Kolumbije bio je drugacijeg misljenja. On smatra da je Tribunal nadležan samo za primjenu pravila koja "izvan svake sumnje predstavljaju dio obicajnog prava", te da njemu nije poznata nikakva utvrđena praksa sudjenja za ovakva zlodjela. Otuda je zakljucio: "Zlocin vrsenja terora nad civilnim stanovnistvom ne potpada pod jurisdikciju Tribunala."

Nijeto-Navija je rekao kako bi, u slucaju da su napadi doista bili neselektivni, broj civilnih zrtava - s obzirom na vojnu snagu bosanskih Srba i naseljenost grada Sarajeva - morao biti znatno veci. Buduci da se radilo samo o tisucama, te da se broj civilnih zrtava tokom spomenuta 23 mjeseca generalovog zapovijedanja SRK-om neprekidno smanjivao, Nijeto-Navija je zakljucio da snage koje su bile pod Galicevim zapovjednistvom "nisu sudjelovale u kampanji namjernog gadjanja sarajevskih civila tokom razdoblja koji je obuhvacen optuznicom".

Dodao je i da se rukovodstvo bosanskih Srba "dobrovoljno odreklo kontrole nad aerodromom, pristalo na postojanje ´plavih puteva´ kako bi se omogucio prolazak humanitarne pomoci i siguran izlazak civila iz grada, stupilo u pregovore o prekidu snajperske vatre pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroga i suglasilo se s uspostavljanjem ´zona potpunog iskljucenja [teskog naoruzanja]´".

Sarajlije su pak izrazile neslaganje sa Nijeto-Navijom, ukazujući da su snage bosanskih Srba redovno gadjale i civile na aerodromu, blokirale plave puteve, zaustavljale konvoje s humanitarnom pomoci, krsile sporazume o prekidu snajperskog dejlovanja, te vracale naoruzanje u zone iskljucenja.

Duznosnici Tribunala su, na drugoj strani, priznali da kazna djeluje isuvise blago kada se u vidu imaju zakljucci sudskog vijeca, ali su skrenuli paznju da Galic ipak nije bio osudjen za opsadu u cjelini, nego samo za dvogodisnje razdoblje tokom kojeg je obavljao zapovjednu funkciju.

"Bilo je to prvo sudjenje za Sarajevo, i mislim da su ljudi ocekivali kaznu koja bi bila razmjerna patnjama kroz koje je Sarajevo proslo", rekao je neimenovani duznosnik Tribunala. "Bit ce jos optuzenih koji ce morati odgovarati za opsadu."

Stacy Sullivan je voditeljica projekta IWPR-a iz Haga.

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/general-osudjen-za-opsadu-sarajeva>